

VERENIGING VRIENDEN NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Secretaris:

Redactie-adres:

Waar naar toe in JULI ?

- * Concerten van het koor uit Most:
 - 1 juli 20.00 uur:
Luthersekerk,
Den Haag
 - 2 juli 20.00 uur:
Oude Kerk
Scheveningen

- * Volksdansfestival
11 - 20 juli te
Heyen Limburg
 - 11 juli 20.00 uur
Mistrinanka
 - 15 juli 19.30 uur
Vlaggenparade en
receptie
 - 17 en 18 juli 20.00 u.
 - 19 en 20 juli 14.30 u.
Internationaal volks-
dansprogramma met o.a.
uit Tsjechoslowakije
Olšava uit Uh. Brod
 - 20 juli 20.30 uur
Verbroederingsavond

Zie elders in de
ledenbrief

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere dinsdag en zaterdag

naar P R A A G met C S A

- * met CSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van CSA
- * met CSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere inlichtingen:

Leidsestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 224888 of 224889

Het bestuur van de V.V.N.T. bestaat uit de volgende personen, allen vrijwillige medewerkers:

Voorzitter: ir. E.H.L. de Munck, de Sav. Lohmanlaan 21, Den Haag, tel. 070-684342
Secretaris: N. van Rees, Postbus 61003, 3002 HA Rotterdam, tel. 010-219904
Penningmeester: Mw. H.J.M.K. Nieboer-Hnátková, Wezelrade 364, 2544 XJ Den Haag tel. 070-295990
2e voorzitter: J. van Putte, van Maerlantlaan 104, Den Haag, tel. 070-800742
2e secretaris: Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer, Nieuwendamlaan 274, Den Haag
en ledenadm.: tel. 070-258679
Reisdienst: Mw. P. Oranje, Prinsengracht 537, Amsterdam, tel. 020-229580
Propaganda en L.J. van der Burg, Nieuwendamlaan 274, 2544 JR Den Haag
red. ledenbrief: tel. 070-258679

Kontaktpersonen:

Muziekcommissie der V.V.N.T (klassieke muziek):

H. Wallin, Pr. Bernhardlaan 21, 2264 CA Leidschendam. Tel. 070-278706

J. de Coö, Herensteeg 4, 2311 SJ Leiden. Tel. (knt.) 070-722466

Dia-Foto-Film:

J. Schenk, Binnenwater 141, 2715 GH Zoetermeer. Tel. 079-516201

Filatelie:

J. Nieboer, Wezelrade 364, 2544 XJ Den Haag. Tel. 070-295990

Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

Wanneer uw advertentie hier ook had
gestaan, zou deze door honderden
belangstellenden gelezen zijn.

Inlichtingen bij de Redactie.

*Alles mag uit de Ledenbrief worden
overgenomen, mits met bronvermelding.*

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor
binnen- en buiten-
lands vervoer
- * rolstoelvervoer

VAN HET BESTUUR

De juni-vergadering van het bestuur leverden vier voor de V.V.N.T. belangrijke besluiten op.

- * In de eerste plaats de benoeming van de Tsjechische ambassadeur dr. J. Ševčík tot ere-lid, omdat tijdens zijn ambtsperiode de oprichting van onze vereniging tot stand geko-men is. Bij het verslag van de overhandiging van de onderscheiding en de daarbij beho-rende oorkonde meer hierover;
- * Een tweede belangrijke beslissing is het instellen van een muzieksektie voor klassieke muziek;
- * Ten derde: het besluit om tot samenwerking te komen met de werkgroep "Oost-Europa" van het Nivon;
- * Ten slotte een minder prettig besluit, namelijk de noodzakelijkheid om de geplande V.V.N.T.-reizen te annuleren door het niet bereiken van het voor deze reizen benodigde aantal inschrijvingen.

Op het eerste besluit, namelijk het erelidmaatschap, gaan we nu verder in.

In de toespraken tijdens de bijeenkomst op 4 juni jongstleden, die gehouden werd in de resi-dentie van de ambassadeur, memoreerde dr. Ševčík, dat destijds ter gelegenheid van een Tsjechische tentoonstelling in Madurodam, hij in kontakt was gekomen met de toenmalige di-rekteur van Madurodam, de heer De Munck en dat daaruit een vriendschapsband ontstond, hetgeen uiteindelijk resulteerde in de oprichting van een vriendschapsvereniging, waarvan de heer De Munck (thans gepensioneerd) de voorzitter is.

Onze voorzitter kreeg dan ook een "Comenius-penning" overhandigd.

*Apetrots is De Munck met zijn
Comenius-penning*

Hij was echter niet de enige die door de ambassadeur geëerd werd, ook onze kontaktman voor klassieke muziek, Hans Wallin, kreeg een erepenning overhandigd voor het vele werk dat hij had verricht om de Tsjechische muziek bij het Nederlandse publiek bekend te maken.

*Hans Wallin krijgt hier de fraaie
muziek-penning overhandigd*

Hierna kreeg dr. Ševčík de erepenning en oorkonde, verbonden aan het erelidmaatschap, overhandigd, waarbij ir. De Munck wees op het baanbrekende werk, dat Comenius had verricht met het tot elkaar brengen van mensen in vrede en vriendschap en wij in deze geest onze vereniging willen stuwen. Hierna volgde een gezellig samenzijn.

VAN DE REDACTIE

Zoals in de vorige ledenbrief werd aangekondigd, volgen hier de toespraken die op 10 mei gehouden werden tijdens de feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van de gezamenlijke viering van de bevrijding.

De voorzitter van de V.V.N.T. vervolgde zijn welkomstwoord aan de genodigden met de volgende woorden:

Vandaag zijn wij bijeen om de nationale bevrijdingsdag van Tsjechoslowakije, de nationale feestdag, te gedenken. Tevens is dit een dag, waarop het begrip **vrede** centraal staat. Dit begrip is vaak moeilijk onder woorden te brengen, maar wel kunnen wij het er over eens zijn, dat vrede een innerlijke activiteit van de mens veronderstelt. Wij moeten in ons vrede bewust willen. Hoe veel gebeurtenissen om ons heen wekken juist niet onze agressiviteit op, maar toch moeten wij deze neiging bedwingen en begrip opbrengen voor het anders zijn van de ander. Zoals wij in het dagelijks leven steeds kunnen oefenen om vrede om ons heen tot stand te kunnen brengen, zo proberen wij met onze vereniging vrienden van Nederland-Tsjechoslowakije dit in het groot te doen. Op basis van elkaar te begrijpen kunnen wij elkaar ontmoeten. Interesse in de ander, begrijpen waarom hij anders is, is een voorwaarde om de ander in vriendschap te benaderen. Een oud Nederlands spreekwoord zegt: onbekend maakt onbemind. Door ons werk willen wij de onbekendheid verminderen, waardoor vriendschap kan ontstaan. Deze bijeenkomst is dan ook bedoeld om elkaar te ontmoeten in gesprek. Ik hoop dat u allen hier ruimschoots van gebruik zult maken. Nu wilde ik graag het woord geven aan Zijne Excellentie de heer Ševčík....

Meneer de voorzitter, geachte vrienden,
Ik ben heel blij dat ik een mogelijkheid heb om weer in uw midden te zijn.. en wel in deze meidagen, waarin bij ons de opstand van het Tsjechische volk tegen de fascistische overheersing en de bevrijding van Tsjechoslowakije van het nazisme wordt herdacht. Wij zijn op de drempel van de lente bij elkaar gekomen en dat is reeds de één en veertigste keer na de beëindiging van de tweede wereldoorlog. Vanaf die tijd heeft Tsjechoslowakije een heel lange weg naar het socialisme afgelegd. Het is ons gelukt om de industrie te vernieuwen en nieuwe industrie te vestigen, de landbouw te intensiveren, een nieuwe basis van het hele economische systeem op te bouwen. Dat is het uitgangspunt geweest van de economische ontwikkeling.

Onze socialistische gemeenschap heeft onze werkende bevolking in de historie van landen, de Tsjechen en Slowaken tot nu toe bestaanszekerheid gegeven, die verbonden is met de positieve welvaart van de levensstandaard van alle lagen der bevolking. Er zijn nieuwe scholen, fabrieken, ziekenhuizen, woonwijken en hele steden gebouwd, alsmede wegen en andere communicatiewerken aangelegd. U, die regelmatig Tsjechoslowakije bezoekt, kunt dit bevestigen. In de Č.S.S.R. bestaat geen werkloosheid. De uitgaven worden in de sociale sector uitgebreid. De opleidingen worden geperfectioneerd, de zorg voor moeder en kind wordt verbeterd. Een belangrijke impuls voor verdere ontwikkeling voor onze samenleving is het 17^e congres van de communistische partij van Tsjechoslowakije geweest. Dit congres, dat in kritische en openlijke sfeer is verlopen, heeft voor de hele maatschappij het concrete perspectief van verdere ontwikkeling van ons land uitgestippeld. Het congres heeft belangrijke richtingen van economische en sociale ontwikkeling van de Č.S.S.R. voor de jaren 1986 tot 1990 en tot het jaar 2000 vastgelegd. Het voorjaar van dit jaar bevat ook voor Tsjechoslowakije een karakteristiek belangrijke gebeurtenis. Dat zijn de aankomende verkiezingen voor in alle graden te kiezen vertegenwoordigers van de organen die door het Nationale Front zijn georganiseerd. Alle politieke partijen en maatschappelijke organisaties in het Nationale Front, dat miljoenen van onze medemensen vertegenwoordigt, hebben het programma van het congres aangenomen. Dit programma houdt in: verzekering van verdere groei van de levensstandaard en ontwikkeling van de gehele maatschappij om aan de behoeften van het volk te voldoen. De Tsecho-slowaakse republiek is in zijn geheel tegen oorlog en geweld. De Sovjet Unie en de socialistische landen hebben de laatste tijd een hele reeks van vrede-initiatieven voorgelegd voor ontwapening en vermindering van de spanning in de gehele wereld. Deze realistische voorstellen zijn belangrijk, niet alleen voor vandaag, maar bovenal ten bate van de gehele mensheid. Onze vredespolitiek uit zich in de banden tussen Č.S.S.R. en Nederland. Ook al zijn deze banden heden ten dage goed, in de toekomst kan de samenwerking nog beter worden. Wij hebben dezelfde interesse in de ontwikkeling op economische, culturele en andere gebieden. En hier, geachte vrienden, hopen wij dat deze vriendschapsvereniging zal bijdragen in - onze niet grote landen qua oppervlakte, maar rijk aan cultuur en historie, die vaak het zelfde historische lot hadden - het uitbreiden van wederzijdse betrekkingen van samenwerking en vriendschap in Europa. Ook wanneer wij kunnen constateren dat meer dan 25.000 mensen Tsjechoslowakije per jaar bezoeken en ook gewone contacten tussen mensen van beide landen persoonlijke vriendschappen aanknopen enz., moeten wij zeggen dat deze aantallen toch groter moeten worden. Wij achten het werk van deze vriendschapsvereniging hoog. Een vereniging die nog aan het begin van haar werk staat, die heel actief bijdraagt in kennis en het verbinden van vrede en vriendschap tussen mensen van Nederland en Tsjechoslowakije realiseert. Sta mij toe, dat ik ook mijn persoonlijke dank uit voor alle tot nu toe verrichte activiteiten en ik wens u heel veel succes toe bij het verdere werk in de vriendschapsvereniging. Ik wens u het allerbeste voor u en uw gezinnen.

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

Het visitiekaartje van de voorjaarsbeurs in Brno

In Brno is dit voorjaar van 23 - 29 april de 17^e internationale beurs gehouden. Hieraan namen ruim 900 Tsjechische en buitenlandse exposanten deel. Het betrof inzendingen van o.a. alledaagse gebruiksartikelen maar ook van kristal, porcelein, keramiek, sportbenodigdheden en kleding. De beurs werd door meer dan 135.000 mensen bezocht. De inzendingen stonden volgens deskundigen op hoog niveau. Bij 32 demonstraties waren zo'n 1100 Tsjechische en buitenlandse experts aanwezig met als resultaat 2358 patent- en licentie-overeenkomsten. De wederzijdse uitwisseling van deze artikelen bedragen 4 miljard 300 miljoen Kronen. Het is te hopen, dat deze artikelen zo spoedig mogelijk in alle winkels verkrijgbaar zijn.

H. Nieboer-Hnátková

De Verkiezingen

Aan de verkiezingen, welke op vrijdag 23 mei en zaterdag 24 mei gehouden werden, hebben 10.884.947 kiezers deelgenomen, hetgeen neerkomt op 99.39% van de stemgerechtigden. In een waardige en prettige sfeer zijn 350 parlementsleden gekozen, waarvan 200 leden van de CNR (Tsjechische Nationale Raad) en 150 van de SNR (Slowaakse Nationale Raad).

In totaal werden 197.404 afgevaardigden gekozen in allerlei overheidsfuncties. De regering is dankbaar voor het goede verloop van deze verkiezingen.

H. Nieboer-Hnátková

Ontleend aan Svět van april 1986:

Nieuw ROH-hotel als vriendschap tussen de landen

Vorig jaar werd een nieuw vakantiehuis van Recrea-ROH in Praag aan de Dlabačově geopend. Met de bouw van dit huis heeft de hoofdstad er een moderne architectonische aanwinst bij gekregen.

Het bestaat uit een uitgebreid complex, dat een rustplaats biedt aan de werkende mens, die hier zijn vakantie kan doorbrengen.

De gasten kunnen beschikken over overwegend ruime tweepersoonskamers met eigen sanitaire voorzieningen. Zij kunnen gebruik maken van een aantal restaurants, een bar en wijnkelder. Er zijn souvenir-winkels, een bloemenkiosk, een kapper, alsmede conversatie- en t.v.-ruimten, een bibliotheek en een casino.

Dit jaar komt daarbij: een bioscoop, een zwembad, een sauna en een sportzaal.

De capaciteit van het hotel bedraagt 610 bedden.

Behalve landgenoten, is het ook bestemd voor buitenlandse gasten van vakbonden enz.

Het nieuwe hotel wordt beheerd door het Centrale Bestuur van Recrea-ROH en er is een goede samenwerking met de vereniging Frankrijk-Tsjechoslowakije wat betreft reizen van leden dezer vereniging naar Tsjechoslowakije.

Enkele groepen van de Franse vereniging hebben vorig jaar hun vakantie hier doorgebracht. De kans is aangegrepen om tijdens het verblijf van Rafael Casad, voorzitter van de reisafdeling van bovengenoemde vereniging en zijn vertegenwoordiger in Praag hun indrukken over het nieuwe hotel weer te geven.

Voor dit interview zie bij "Van onze zusterclubs".

Helena Nieboer-Hnátková

VAN ONZE LEDEN

Van ons lid A. Visscher uit Assen ontvingen wij onderstaand verzoek:

Ik zou graag in kontakt willen komen met een Tsjech die mij wil helpen door conversaties de Tsjechische taal te leren. Het zou voor mij mooi uitkomen indien u in het Noorden van het land woonachtig bent. Eventuele vergoeding is overeen te komen.

Mijn adres is: A. Visscher, P. v. Anrooystraat 28, 9402 TS ASSEN. tel. 05920-41575

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Van ons lid Tiny Liska-Loontjens uit Maastricht ontvingen wij een volledig verslag van het optreden van VĽčnovjanka te Pey-Echt tijdens beide Pinksterdagen.

Zij is tevens bestuurslid van de Moravanka-fanclub.

Moravanka is een Tsjechisch blaasorkest, dat elk jaar optrad in Limburg en is daar zo populair dat er een grote fanclub is ontstaan. Voor de leden daarvan was het dus een teleurstelling dat Moravanka niet kwam en zij "genoegen moesten nemen" met een ander orkest. Een kort verslag van dit optreden vermeldde wij reeds in ledenbrief 11.

We laten Tiny Liska nu zelf aan het woord (enigszins ingekort):

Met gemengde gevoelens zaten heel veel leden van de MORAVANKA-fanclub dan ook in de feesttent op het Chatelain-plein in Pey-Echt. Als alternatief werd hun een blaaskapel aangeboden, die voor de eerste keer in het Westen zijn opwachting zou maken, het orkest VĽCNOVJANKA.

Het dorpje VĽCNOV ligt maar zo'n 30 km. oostelijker dan de bakermat van de muziek van Moravanka uit Brno of Mistrinanka uit Mistrin.

Toen de kapelmeester, Antonín Koniček met zijn ensemble voor het voetlicht trad, hadden zij wel gelijk menig hart gestolen door de schitterende klederdracht. De heren in donkerblauw geborduurde broeken met wit overhemd. Dit laatste voorzien van hele ruime mouwen en helemaal bewerkt met borduursel in rood, geel, bruin en oranje. De 2 dames deden mij denken aan lampkapjes!. Ver uitstaande rokken, wit bovenstukje, ook weer royaal van borduursel voorzien, een prachtige kanten kraag en zwart leren laarsjes met een versiering van koperen spijkertjes, die in bloemmotiefjes waren opgebracht. Zoals de manager, Arne Vanderka ons later vertelde, kosten de kostuums vele tienduizenden kronen. De zangeres Vera, echtgenote van de kapelmeester, vertelde mij, dat deze klederdracht in deze vorm alleen in het stadje VĽčnov voorkomt, maar daar dan ook trots op zon- en feestdagen gedragen wordt.

Zij zelf wisten eigenlijk niet goed, wat er in Holland van hen verwacht werd en welk repertoire hier het beste zou aanslaan. Ik heb hen de raad gegeven om Moravanka-songs in het programma op te nemen en om er ook zelf een beetje meer bij betrokken te zijn. Warempel, het lukte! Eerst aarzelend, later steeds beter en spontaner. Het duurde dan ook niet lang meer, of de stemming zat erin en iedereen zong uit volle borst mee, of hij nu wel of niet de tekst kende, geen probleem!

Deze avond duurde nog tot na een uur, maar dat was geen punt. De blaasmuziekfans zeiden allemaal "tot morgen!", dan was er immers weer FrĽhshoppen en iedereen wilde er weer bij zijn.

Om 11 uur kwam de kapel op het toneel en wat er nu gebeurde was grandioos! Meteen vanaf de eerste seconde zat er bij iedereen de stemming in. De muzikanten hadden er zelf enorm veel plezier in en speelden veel herkenbare wijsjes. Het was alsof vele dorpelingen hierop gewacht hadden en of ze gewoon op de muziek afkwamen. Tegen 13.00 uur was de tent dan ook afgeladen vol. In de pauzes ben ik vaak achter de bühne geweest en heb hen ook complimentjes gemaakt. De manager kondigde met flair de liedjes aan en vertelde ook iets meer over het orkest zelf. Zo kwamen we te weten, dat de kapelmeester dit orkest in 1978 met medescholieren heeft opgericht. De streek van herkomst in Moravië is duidelijk erg muzikaal. Onder deze streek versta ik dan het gebied rond Brno en Kyjov. Alleen in deze contreien bestaan 5000 blaaskapellen. Ik kende dan ook al langer de uitdrukking: "zijn er twee uit deze buurt samen, zingen ze. Zijn er drie bij elkaar, heb je een orkest!". Nieuw voor mij was een gezegde van Vanderka: "hier ligt op iedere bodem van een fles een lied!".

Men vroeg in de tent steeds weer om "Zugaben" en kapel en manager besloten om het geheel te verlengen tot 15.00 uur. Twee keer kreeg de kapel iets aangeboden uit het publiek en zij bedankten spontaan met een heildronk naar de zaal, het geheven glas in de hand.

Aan alles komt een eind, zo ook aan deze middag. Maar het gebeurde wel met veel protest uit de tent en met eerst een polonaise, daarna een staande ovatie. Mocht het zo zijn, dat Moravanka ook een komend jaar niet komen kan, dan hopen wij deze kapel weer te mogen begroeten. Tot dan wensen wij Moravanka en Vlčnov-janka veel succes!

Tot nu maakten zij twee lp's, waarvan er een in beperkte oplage tijdens het concert te koop was. De titel hiervan is: VLNŮVJANKA.... řidi Antonín Konišek. Panton nr. 8117 0516. Meer inlichtingen over deze plaat kunt u altijd krijgen bij de firma Cinerec in Bortel.

Misschien zien wij elkaar weer, bij een volgende muzikale ontmoeting met onze tsjechische vrienden.... tot dan!
Met muzikale groeten voor iedereen,

Tiny Liska-Loontjens
Moravanka-fanclub
Pr. Rooseveltlaan 237a
6224 CP Maastricht

VAN EN OVER ZUSTERCLUBS

Interview van Recrea-ROH's medewerkster Marta Jedličková met de voorzitter van de reisafdeling van de Franse Vriendschapsvereniging, Rafael Casada.

R.C.: Onze groepen bezoeken al vele jaren het Recrea-ROH-huis Na Poříčí. Behalve het comfort hebben wij veel vriendschap ondervonden. Het huis is ook goed centraal gelegen in het midden van de stad. Toen wij hoorden over de nieuwe vestiging van ROH hadden wij onze twijfels over de omgeving. Uit ervaring kunnen wij nu wel zeggen, dat ook dit huis op een goede plaats is gebouwd en wel dichtbij het gebied van het Praagse regeringscentrum. Het is luxueus ingericht en het heeft goede verbindingen met het stadscentrum, zowel met de tram als met de metro. Wij zijn op dezelfde vriendelijke manier verwelkomd, net als in de andere Tsjechische huizen van de ROH. Vanaf vorig jaar juni zijn hier Franse groepen voor een verblijf van een week geweest en allen waren zeer tevreden. Wij rekenen erop dat wij elke week een groep naar dit tehuis zullen kunnen zenden. Ons doel is om mede daardoor de mogelijkheid te scheppen, dat onze leden een diepere kennis van Tsjechoslowakije en van het leven van het Tsjechische volk zullen verwerven en het zal leiden tot hechte vriendschapsbanden tussen onze landen. Dit nieuwe gastvrije Recrea-ROH-huis zal aan dit doel in alle opzichten bijdragen.

Helena Nieboer-Hnátková

REISHERINNERINGEN

De magische stem

Tijdens één van onze omzwervingen in Tsjechoslowakije belandden wij in het plaatsje **Uherský Brod**. Dit is de geboorteplaats van Jan Amos Komenský (Comenius). Een museum en een standbeeld herinneren aan deze grote geleerde, pedagoog en humanist, die de grondlegger was van ons "aap, noot, mies".

Aan de korte zijde van het rechthoekige plein in het centrum van het stadje staat een kerk. Daar één van mijn vele ondeugden nieuwsgierigheid is, kon ik het niet laten er een kijkje te nemen. Mijn man kent mijn onhebbelijkheid en volgde mij.

Binnen gonsde het van bedrijvigheid: de kerk werd opgeknapt. Men was druk doende met herstel-, schilder- en schoonmaakwerk. Kunstwerken, schilderijen en andere versieringen stonden tegen de muur op de grond. Enkele schilderijen waren opvallend en één trok mijn bijzondere aandacht: het was een vrouwspersoon zonder gezicht; dat was een zwart vlak.

Nog in gepeins verzonken bij dit wonderlijke schilderij werden wij in rad Frans aangesproken door een oud vrouwtje dat ons vroeg of zij ons ergens mee van dienst kon zijn. Ik zei tegen mijn man: "vraag eens wat dat schilderij te betekenen heeft; heeft het misschien iets te maken met de zwarte madonna van de zigeuners?". Mijn man begon, enigszins zoekend naar zijn woorden, mijn vraag over te brengen, maar zij onderbrak hem en vroeg of zij niet liever in het Duits zou antwoorden want zij had begrepen dat wij geen Fransen waren.

Wij maakten ons bekend en zij antwoordde op onze vraag, dat het schilderij niets met de zwarte madonna te maken had maar dat de schilder bewust het gezicht van de Heilige Moeder zwart had gelaten omdat het te mooi was om geschilderd te worden.

Het vrouwtje verontschuldigde zich voor de wanorde in de kerk; hadden wij het orgel al gezien? "Niet weglopen hoor, ik haal even de koster, die kan zo mooi het orgel bespelen". En weg was zij, op haar sloffen.

Wij hoefden niet lang te wachten, want buiten adem kwam zij ons vertellen dat de koster niet thuis was. Het orgel moesten wij horen, vond zij. Wij volgden haar braaf het trapje op. Zij nam plaats achter het orgel en haar korte beentjes konden maar net bij de pedalen.

Ik had nog nooit een kerkorgel van dichtbij gezien en was erg onder de indruk van al die knoppen. Het vrouwtje begon te spelen; de kerk vulde zich met klanken zo mooi, die laten zich met geen pen beschrijven. Wij luisterden ademloos... Zij draaide zich om en zei: "Ik zie dat u ervan geniet, ja, het is een prachtig orgel. Ik zal nog iets spelen". Zij begon weer te spelen en toen gebeurde het... zij zong! Een prachtige, zuivere stem als van een ander wezen. Het was werkelijk ongelooflijk!

Aan de grond genageld, onbeweeglijk stond ik daar. Geluidloos stroomden de tranen over mijn gezicht. Ik zag dat mijn man ook helemaal van zijn stuk was, want hij stond aan één stuk door te slikken.

Na afloop van dit wonderbaarlijke gebeuren verontschuldigde het vrouwtje zich; vroeger had zij een mooie stem maar nu was haar stem een beetje gebroken, want zij was bijna 80 jaar oud. Bovendien kon de koster veel mooier spelen.... Wij hadden dus genoeg moeten nemen met tweederangs. Maar het deed haar toch genoeg te zien dat wij ervan genoten hadden!!

Niet in staat een woord van dank uit brengen - wij hadden beiden grote brokken in de keel - drukten wij haar de hand en liepen zwijgend naar buiten, het felle zonlicht tegemoet. Wij hadden beiden veel te verwerken; wat ons nu was overkomen was buitengewoon; dat orgel, die stem.... het had iets weg van een sprookje.

Mijn man, die alles door het oog van zijn camera ziet, heeft merkwaardig genoeg geen centimeter film opgenomen. Dat is héél ongewoon.

Enkele jaren later kwamen wij weer in Uherský Brod terecht. 's Morgens, in de Hoge Tatra, hadden wij nog net de tent droog kunnen inpakken. Ons einddoel was Holice (bij Hradec Kralové). Door het slechte weer zat het verkeer niet mee. De tent opzetten in deze stortregen zou waanzin zijn, dus besloten wij het er eens van te nemen en in een hotel te overnachten. In Uherský Brod was een hotel wisten wij, dus parkeerden wij de auto op het plein tegenover de ingang van het hotel. De kinderen en mijn man namen een sprintje naar het hotel en ik wilde hetzelfde doen, maar.... zag toen de kerk. Kon dit niet wachten tot morgen? Zij zouden niet weten waar ik bleef.. Mijn voeten gingen toch naar de kerk, ik kon niet anders.

De kerk was klaar; keurig hersteld, fris geschilderd, alles hing op zijn plaats. Ik ontdekte het schilderij met het zwarte gezicht. Het leek nu anders; kwam het omdat het nu zo hoog hing of door de lichtval? Wie zal het zeggen, het had niet meer die bekoring van toen, toen het op de grond stond en ik er op neer keek.

De kerk was mooi, schoon en stil. Langzaam draaide ik me om en keek op naar het orgel. Wat verwachtte ik hier te zullen vinden? Het sprookje van toen: orgelklanken, die mooie zuivere stem? Dralend liep ik naar de uitgang. Zou ik het vrouwtje in het portaal tegenkomen? Er gebeurde niets.

In gedachten verzonken slenterde ik in de stromende regen naar het hotel waar mijn man en kinderen ongerust vroegen: "Hoe kom je zo nat? Wij waren ongerust, waar was je nou?" "In de kerk", antwoordde ik. "In de kerk?" "Ja, in de kerk maar de droom is over, het sprookje is uit".

Een vreemd antwoord. Alleen mijn man begreep waar ik het over had.

Hennie van der Burg

REISTIPS

De V.V.N.T.-reizen

Zoals bij de bestuursmededelingen reeds is vermeld, was de belangstelling voor de V.V.N.T.-reizen zo gering, dat we genoodzaakt waren, deze te annuleren.

Eén der oorzaken zal wel zijn de kernreactor-ramp in Tschernobyl, waar dan nog de lekkage bij kwam van een kerncentrale in Hamm in het Ruhrgebied, waardoor in Nederland de nodig geachte maatregelen genomen moesten worden.

Het annuleren van de reizen is een verstandig besluit geweest, daar we anders voor grote financiële stroppen waren komen te staan. Desondanks gaan we verder met onze belofte om Praag toeristisch te beschrijven.

Praag als toeristenstad

Om in kort bestek hieraan vorm te geven is een onmogelijke taak. Praag is zo ongekend boeiend en afwisselend en heeft zo'n aparte sfeer, dat je er met bezichtigingen alleen niet komt. Praag moet je beleven. Er zijn uitvoerige boekwerken en fotoboeken van deze stad verschenen; veel kunstenaars hebben door de eeuwen heen met tekenstift en kwast hun gevoelens op doeken vastgelegd. Dichters en schrijvers deden dit met ganzeveer en pen, componisten in de vorm van muzikale gedichten en om een alinea uit de ANWB-gids van Tsjechoslowakije te citeren:

"Maar wat zegt dit allemaal van Praag, en wat betekent dit voor u persoonlijk? U zult toch zelf door de Cupidopijl van Praag getroffen moeten worden, en als u werkelijk ongevoelig bent voor de charmes van deze stad, zullen woorden loch niet bij machte zijn u te overtuigen."

We gaan Praag daarom maar zeer prozaïsch globaal indelen en in deze en volgende ledenbrieven beschrijven. Daarbij houden we ons aan de Tsjechische namen, anders vergaat het u als een Fransman, die in 's-Hertogenbosch moest zijn en tevergeefs zocht naar wegwijzers waarop "Bois des Ducs" staat.

Door de Praagse binnenstad stroomt de Moldau en deelt daardoor de stad in twee delen, die door een groot aantal bruggen met elkaar verbonden zijn. De beroemdste en oudste brug is de Karelsbrug (Karlův Most).

Op de rechteroever liggen o.a. Nové Město (nieuwe stad) en noordelijk daarvan Staré Město (oude stad). Op de linkeroever vinden we onder meer Malá Strana (Kleine Zijde) en het Hradčany, waar de regeringsgebouwen een deel van uitmaken.

In Staré Město ligt de bekende boulevard Václavské náměstí (Wenzelplein), met vestigingen van o.a. luchtvaartmaatschappijen, en grote en minder grote magazijnen. De Čedok is gevestigd in Na Příkopé. Hier beginnen we onze wandeling.

We lopen de Na Příkopé uit en zien dan een mooie nieuw-gotische toren, de Prašna brana (kruittoren). Daar tegenover Obecni dům waarin verscheidene kunstwerken en versieringen van onder meer de grote kunstenaar Alfons Mucha, vooral bekend uit de stroming in de kunst tijdens de eeuwwisseling, onder de namen Modern style, Jugendstil, Art Nouveau, enz. Er wordt internationaal zelfs gesproken van "Style Mucha".

We gaan nu via Celetná naar het plein (Staroměstské náměstí), waaraan het Raadhuis (Staroměstská radnice) ligt. Dit Raadhuis heeft een 70 m hoge toren, welke men beklimmen kan. Vanaf de toren heeft men een prachtig uitzicht over de stad. De geparkeerde auto's op het plein lijken net speelgoed-auto'tjes. Voorts bezit de toren een astronomisch uurwerk - in Praag heet dit uurwerk "Orloj" - dat dateert van + 1490 en was dus al ver-

vaardigd toen Columbus Amerika nog moest ontdekken. Het is een staaltje van techniek - zeker voor deze tijd - dat door professor Hanuš z Ruže werd verricht. Het uurwerk wijst onder meer aan: de op- en ondergang van de zon, de maanstanden, de tijd, de kalender en de dierenriem. Bovendien verschijnen bij elke "uurslag" de twaalf apostelen uit venstertjes boven het uurwerk. De dierenriem en de maandmedaillons (kopieën) zijn van de beroemde schilder Josef Mánes (1820-1871). Het oorspronkelijke schilderij van genoemde details vindt men in het stedelijk museum van Praag. Het Raadhuis zelf heeft een belangrijke rol gespeeld in de "Hussitentijd", evenals trouwens de Tijnkerk (Týnský chrám). Deze kerk valt op door twee asymmetrische gotische torens. In de kerk bevindt zich het graf van de beroemde Deense astronoom Tycho Brahe, die tijdens een duel het topje van zijn neus verloor. Het verhaal gaat, dat hij op werkdagen een kunsttopje van was droeg en 's zondags een zilveren. Hij ligt begraven onder een rood-marmeren grafsteen. Voorts bevindt zich hier ook de oudste gotische doopvont van tin (1414). De kerk was de

hoofdkerk van de Hussiten. Op het plein staat een imposant Hus-monument. Cultureel toerisme is nauw verweven met geschiedenis en kunst. Dit geldt zeker voor Praag. In de betreffende rubrieken zullen we daar te zijner tijd op terugkomen. Onze tocht door Praag zetten we in de volgende ledenbrieven voort.

L. J. B.

Týnský chrám (Tijnkerk)

Het geluk is slechts in ons zelf te vinden.
Het kon zich niet beter verstoppen.

John de Vries

Recente informatie over het reizen naar Tsjechoslowakije

Velen hebben hun reis naar Tsjechoslowakije gewoon laten doorgaan, daar er geen verontrustende berichten waren over extra straling. In de periode kort na het ongeluk in Tsjernobyl is er geen zó hoge straling geweest, dat er gevaar voor de volksgezondheid heeft bestaan. De meting is niet boven de 10 Becquerel per m³ uitgekomen en na 9 à 10 dagen was de radio-aktiviteit zelfs zover gedaald, dat deze als normaal beschouwd kan worden.

Overigens is de overheid van het begin af aan zeer waakzaam geweest en heeft bijvoorbeeld melk, baby-voeding, groente en andere produkten voortdurend streng gecontroleerd. De melk is steeds lager dan de helft van het internationaal toegestane maximum Becquerel geweest, zodat er ook voor zwangere vrouwen en baby's geen enkel gevaar bestond en bestaat.

H. Nieboer-Hnátková

ONZE BOEKENPLANK

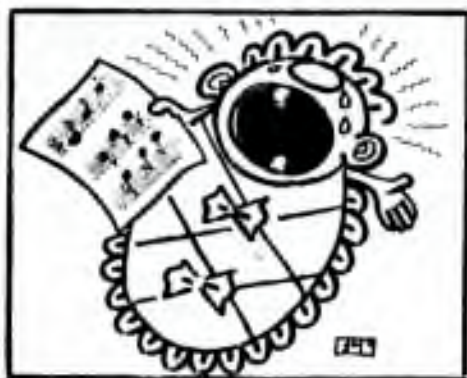

Eén onzer leden, die vorige maand in Tsjechoslowakije was, deelde ons mede, dat het beroemde boek "De aanslag" van Harry Mulisch thans in de boekhandels daar te koop is.

Officieel hebben we nog geen mededeling over de vertaling in de Tsjechische taal.

- * Een prachtig fotoboek van Praag verscheen in 1985 bij Olympia te Praag. Het boek bevat hoofdzakelijk kleurenfoto's en een korte tekst in het Tsjechisch, Russisch, Duits, Frans, Engels en Spaans. De meeste foto's zijn van Ladislav Sitenský, maar ook andere fotografen hebben er aan meegewerkt.

MUZIKALE NOTEN

Over het tot stand komen van de Muziekcommissie der V.V.N.T. schrijft onze kontaktman Hans Wallin het volgende:

Genootschap voor Tsjechische Muziek (Muziekcommissie der V.V.N.T.)

Eindelijk is het dan zover! De muziekcommissie is er, en zal trachten te werken overeenkomstig de doelstellingen zoals die vermeld staan in Ledenbrief nr. 8 (zoals u ziet is de naam gewijzigd, daar was de naam Tsjechisch Muziekgenootschap gegeven).

Enkele voorlopige plannen vindt u reeds in deze ledenbrief. In ieder geval zal, eventueel via ČSMS, contact gezocht worden met het Tsjechische Muziek Genootschap ČHS, die ons op allerlei manieren bij onze doelstellingen kunnen helpen, onder andere door kleine ensembles (duo, trio) of solisten te zenden voor een concert, informatie-materiaal zenden enz., ook bijvoorbeeld over muziekonderwijs in de Č.S.S.R., indien men daarin geïnteresseerd is.

Plezierig is het dat er ook in Nederland musici zijn, waaronder leden van de V.V.N.T. (bij de oprichtingsvergadering is al over een *quatre-mains*-concert gesproken) die Tsjechische muziek kunnen en willen uitvoeren.

Het ligt voor de hand het ene te doen en het andere niet te laten.

Bezoeken van Tsjechische musici hebben nog een andere aantrekkelijke kant: enige kennis erover opdoen, hoe een musicus in de Č.S.S.R. leeft, want spontane contacten zullen zeker mogelijk zijn, hoewel misschien kort.

Zonder verder in details te treden, vermeld ik nog dat een muziekcommissie als onderdeel

van een Vriendschapsvereniging geen unicum is: dezelfde constructie bestaat onder andere in Finland en Japan. Daarentegen heeft Zwitserland een volkomen zelfstandige Janáček-vereniging, evenals Oostenrijk; Engeland heeft een bloeiende zelfstandige Dvořák-vereniging.

Rest nog de **leden van de Commissie**

<u>Naam</u>	<u>adres</u>	<u>woonplaats</u>	
Hans Wallin	Pr. Bernhardlaan 21	2264 CA Leidschendam	070-278706
Jacques de Coo	Herensteeg 4	2311 SJ Leiden	070-722466
Cees v.d. Putte	Bontiuslaan 8	2242 PW Wassenaar	01751-14551
Fred v. Beuzekom	Madoerastraat 22	2022 ZM Haarlem	023-253545

Interesse toonden verder, hoewel verhinderd de oprichting bij te wonen:

Mevr. I. Goudswaard	Laan v. Vollenhove 2883,	3706 HV ZEIST	03404-59166
Marius Borstlap	Appelstraat 56	2564 EH Den Haag	070-250439

Ieder V.V.N.T.-lid, dat belangstelling heeft en/of suggesties wil doen, kan natuurlijk op een dezer adressen terecht. De bedoeling is, dat de commissie vergadert, zodra er belangrijke nieuwe plannen zijn, in tegenwoordigheid van een lid van het V.V.N.T.-bestuur.

Hans Wallin

Nadere bijzonderheden over Muziek in Bechyně

(Zie ook Ledenbrief nr. 11)

Het muziekseminarium in Bechyně en het tegelijkertijd plaatsvindende Zuidboheemse Muziekfestival in dezelfde plaats is dit jaar van 30/6 - 12/7. Het genoemde festival bestaat uit concerten in het plaatselijke Kultuurhuis, gedeeltelijk door de pedagogen van het Seminarium, gedeeltelijk door gasten, óók uit het buitenland. Verder worden er enkele lezingen gehouden over muziek-historische en muziek-pedagogische onderwerpen.

Als bijzonderheid valt dit jaar te vermelden, dat niemand minder dan Herman Uhlhorn, hoofdleraar piano aan het conservatorium te Utrecht, zal concineren (het programma vermeldt werken van Pijper, Van der Horst, Hassler, Franck, Mompou en Strawinsky) en bovendien twee voordrachten zal houden, resp. over "Interpretatie van sonates van Scarlatti" en "De Hollandse piano-school, problemen van het uit het hoofd spelen".

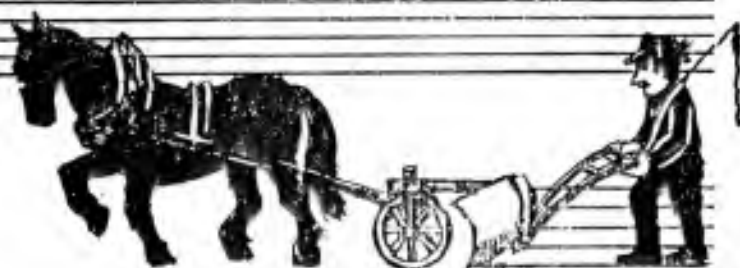
Hans Wallin

Het is mogelijk, dat de pianist Radoslav Kvapil, die het complete piano-werk van Dvořák, van Janáček en van de 18^e-eeuwse componist Jan Hugo Voříšek op de plaat vastlegde en ook doceert in Bechyně, naar Holland komt voor een concert in de tweede helft van November.

Besprekingen hierover zijn nog gaande; zodra een en ander is afgerond, volgen nadere mededelingen in een volgende Ledenbrief.

Hans Wallin

KONINKLIJK MANNENKOOR

Die Haghe Sanghers

Concertreis van het Koninklijk Mannenkoor "Die Haghe Sanghers"

Dit koor heeft een concertreis van 10 - 16 juni 1986 gemaakt naar Tsjechoslowakije. Ter gelegenheid daarvan werd een programma-boekje uitgegeven, waarin hun reis en het tegenbezoek van het "Noordboheems Lerarenkoor" uit Most is vermeld.

In het voorwoord van genoemd boekje schreef de ere-voorzitter, de burgemeester van Den Haag mr.dr. A.J.E. Havermans, onder meer het volgende:

Zeer velen zetten zich "uit volle borst" in voor een klein of groot gezelschap. Ik juich dit toe en hoop, dat we deze traditie hoog kunnen houden!

Het bezoek van "Die Haghe Sanghers" aan Tsjechoslowakije van 10 tot 17 juni aanstaande zal hier zeker toe bijdragen. Niet voor niets is uw koor in één van de Haagse dagbladen, al eens als een 'ambassadeur' beschreven. Ik hoop dat de concertreis en het tegenbezoek dat het Noord-Boheems Lerarenkoor uit Most van 30 juni tot 4 juli aan Den Haag zal brengen naast een muzikaal succes ook op het menselijk vlak tot een prettige uitwisseling zal leiden. Ik wens u een goede concertreis toe!

Ook de Haagse pers besteedde veel aandacht aan deze concertreis. Het koor is inmiddels teruggekeerd. Maandag 30 juni wordt het Noordboheems Lerarenkoor verwacht. Het programma ziet er als volgt uit:

Dinsdag 1 juli a.s. 20.00 uur geven beide koren een gezamenlijk concert in de Lutherse Kerk aan de Lutherse Burgwal in Den Haag.

Woensdag 2 juli, 20.00 uur is er een concert dat gegeven wordt door het Lerarenkoor in de "Oude Kerk" aan de Keizerstraat te Scheveningen.

Donderdag 3 juli om 12.45 uur volgt dan nog een kort optreden in de Engelse Kerk, Begijnenhof te Amsterdam. In de namiddag is er een kranslegging bij het Mausoleum van Comenius te Naarden, waarna het Tsjechisch koor de terugreis aanvaardt.

In onze volgende Ledenbrief hopen wij een verslag van beide reizen te kunnen geven.

15e Internationale Volksdansfestival te Heijen L. (gemeente Gennepe)

Gaarne brengen wij dit festival in herinnering, temeer daar hieraan het Tsjechische blaasorkest Mistrinanka en de volksdansgroep Olšava deelnemen. De folklore-groep Olšava bestaat behalve uit de 12 tot 16 paren dansers en zangers, uit 11 musici (5 violisten, 2 klarinetten, 2 alt-violisten, 1 cimbalist, 1 bassist).

Olšava komt uit Uherský Brod, een stadje met 18.000 inwoners. Olšava behoeft geen angst te hebben voor de toekomst, want de groep heeft een kinderafdeling, welke bestaat uit twee leeftijdsgroepen. In totaal 120 kinderen, die onder de naam Olšavěnka een voortbestaan van Olšava verzekeren.

Als interessante bijzonderheid vermelden wij nog dat onze penningmeester, mevrouw Helena Nieboer-Hnátková indertijd deel uitmaakte van deze groep en zo haar echtgenoot leerde kennen. Voorts waren 2 leden van deze groep bij ondergetekende toen ingekwartierd en wederzijds waren wij weer te gast bij hen in Uherský Brod.

L.J.B.

WAT HET OOG STREELT

Expositie in Galerie "Vrede is Rijckdom", Wijdstraat 28 te Oudewater van werken van:

* Suzanne Eckhart met keramische dierplastieken

* de Tsjechische kunstenaar Karel Demel met kopergravures

* de Hongaarse kunstenaar Arnold Gross eveneens met kopergravures.

Karel Demel is in 1942 in Tsjechoslowakije geboren en maakt deel uit van de groep Tsjechische grafische kunstenaars. Zijn werk is grotendeels geïnspireerd door alles wat te maken heeft met muziek.

U kunt nog terecht tot 30 juni a.s. Openingstijden: Woensdag t/m zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur, zondag van 14.00 tot 17.00 uur en op afspraak.

FILATELIE

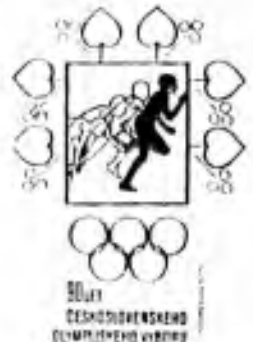
Ter gelegenheid van het 65-jarig jubileum van de kommunistische partij in de Č.S.S.R. zijn twee zegels uitgegeven.

Een zegel van 50 Heller met Slowaakse tekst en een zegel van 1 Kroon met Tsjechische tekst. Tevens een F.D.C.

Ontwerp van de kunstenaars I. Schurmann en M. Ondráček.

Het 90-jarig bestaan van het Tsjechoslowaaks Olympisch Comité werd herdacht door de uitgifte van een zegel ter waarde van 2 Kr. Tevens F.D.C. waarvan eveneens

een afbeelding. Ontwerp van de kunstenaars V. Kovařík en M. Ondráček.

Hoewel ze zelf niet tot de finalisten voor de W.K. voetballen behoren, is er wel een zegel van 4 Kr. aan deze W.K. gewijd. Ontwerp en uitvoering van P. Melišek en L. Jirka.

Joop Nieboer

POTTENKIJKEN

Pagače (gebakjes bij de koffie)

Benodigd voor het deeg: 150 gr. suiker, 200 gr. (zachte) boter, 4 eidooiers (het eiwit bewaren), 50 gr. gist in $\frac{1}{2}$ liter melk, geraspte citroenschil, 1 zakje vanillesuiker, snufje zout.

Benodigd voor de vulling: + 400 gram pruimenjam of 1 potje kwark aangedikt met een handje gemalen hazelnoten of appelkompôte.

Bereiding van het deeg: Doe alle ingrediënten in een kom en doorkneedt dit goed. Daarna het deeg een half uur laten rusten, afgedekt met een doek. Op de werktafel wat bloem strooien en het deeg uitrollen tot een dikte van +1 cm. Deze deegplak in vierkanten van 6-7 cm snijden. In het midden van ieder vierkant een paplepel met vulling leggen. Pak de punten van het deeg beet en knijp ze in elkaar dicht. De bovenkant en de zijkanten bestrijken met het overgebleven eiwit. De gebakjes op een beboterde bakplaat plaatsen en nog 5 min. laten rijzen en dan in de voorverwarmde oven + 25 min. bakken op stand 3-4 (175 - 200°). Als ze gaar zijn, laten afkoelen en daarna met poedersuiker bestrooien.

Gebakken bloemkool met tattarsaus

Benodigd: 1 grote bloemkool, 2 eieren, 50 gr. bloem, 150 gr. paneermeel, frituurpan met vet.

Bereiding: De bloemkool schoonmaken en 5 min. in zout water koken. Het water afgieten en de kool laten afkoelen. De kleine bloemkoolroosjes door de bloem halen, afkloppen en door het losgeklopte ei en goed door de paneermeel halen. Vervolgens in de frituurpan bakken net als patat.

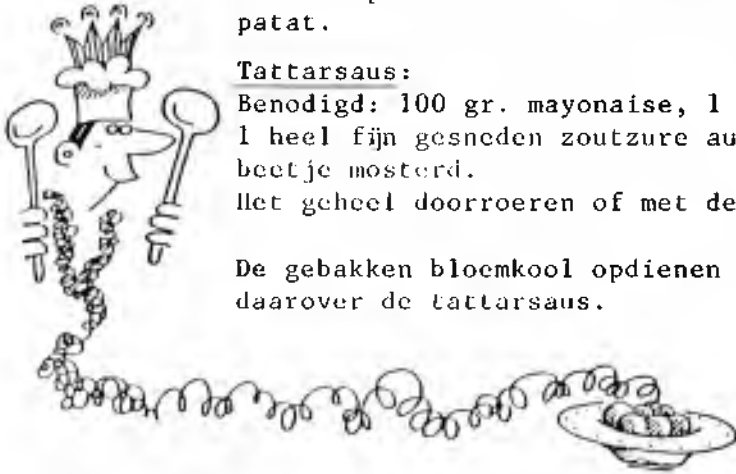
Tattarsaus:

Benodigd: 100 gr. mayonaise, 1 dl. slasaus, 2 sardientjes uit olie, 1 heel fijn gesneden zoutzure augurk, $\frac{1}{2}$ ui, peterselie en een klein beetje mosterd.

Het geheel doorroeren of met de mixer mengen.

De gebakken bloemkool opdienen met gekookte aardappels of patat met daarover de tattarsaus.

Helena Nieboer

VOOR DE JEUGD (en voor allen die zich jong voelen)

Milada Nieboer, dochter van onze penningmeester, heeft voor de V.V.N.T. een puzzel gemaakt, die hieronder is afgedrukt.

L K U U R O O R D L V S N E E U W T
O A T H C A N I E O B Y R I N E U B
P N N D E S B V C O L I E O E N H U
E A R D P O R I M T O U Z S Z Z S S
N I E T S K O E K M E L K S I W I R
S R C B E C N R A N M I B S E E U E
V E R E O I H A D D E E N N R M H I
O G E R U U T A N N N E L G A B N S
G A A G T U T I P D M N E S N A D E
E A T E I A K N E R E I D N H D A L
L R I N A A O S P E L E N S N E R G
S P E I T N A K A V W E G E N ! K !

BERGEN	HEK	NATUUR	TAAI
BLOEMEN	HUIS	NIETS	TAK
BOEI	HUT	NON	TUIN
BOS	KIND	NUT	VAKANTIE
BOUT	KOEK	OLIE	VEL
BOMEN	KUUROORD	PRAAG	VLIEGREIS
BRON	LANDSCHAP	REIZEN	VREDE
BUSREIS	LOPEN	RIVIER	VOGELS
DAL	MAAT	RECREATIE	WEGEN
DANSEN	MELK	SKIEN	ZWEMBAD
DIEREN	MENS	SNEEUW	ZON
GRENS	NACHT	SPELEN	LYN

Hoe op te lossen?

Nevenstaande woorden zitten in het blok verstopt, lezend zowel van links naar rechts als van rechts naar links. Horizontaal, verticaal en diagonaal.

Wanneer dan de letters weggestreept zijn (lijnen mogen elkaar kruisen) houdt u letters over. Deze vormen, bovenaan te beginnen, van links naar rechts lezend, een uitdrukking, die van toepassing is op onze vereniging.

Onder de goede inzenders verloten we een aardig presentje. Inzenden aan de Redactie vóór 15 augustus. Veel succes!